

להצלת: אור בן רחל, משה בן עליזה, קורל בת ענת, איציק בן יעקובה, יעקב בן אסתר, צדוק בן עמליה, ברק נחמן בן אסתר ומש', יחזקאל בן מרים, יעקב בן מירב, מור בת סברין, רום יעקב בן מור, ניב אסתר בת מור, ניה בת קורל, אורי בן שיפרה ומש', שרון בן שרה, אבי בן בלה, שילת בת נורית ומש', להצלת משפחת אלגריס ולרפואת אסנת בת מנוחה, אן אדל בת קורל, לילך בת מרגלית, קורל בת אמיליה, סברין בת אביבה, נאור בן אורנה, אריאל יצחק בן אסנת, איתמר בן שושנה, רון בן עופרה, גל בן אורלי, עידן בן צביה, שמואל בן רינה, שרון בן גילה, רועי בן אילנית, רועי בן דלית, ניב בן לימור, עמית בן לימור, לימור בת חנה להבדיל, לע"נ: הרב יוסף בן חיים, אברהם בן אסתר, רון בן סימה, עמרם בן לולו, אורי בן פרלה, דייזי בת נעמה, שרה זוהרה בת קמור, דוד בן ג'וליה, יאיר בן בת שבע

ע"פ פסק של הרב זילברשטיין אנו מבקשים לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה שלא יצא שכרו בהפסדו

גיליון:

59

תשפ"ג

עשיבת נפש

מאמרי התחזקות, עובדות ועצות
המעוררים לקיום התורה מתוך אמונה ושמחה

אחרי מות קדושים

מאמר א

מי מדבר איתי הקב"ה או יצר הרע?

יתברך, ושוה ממש מצווה כמו הקטורת שהיא מצווה! אך לפעמים זה רק נדמה למצווה ובאמת זו עצת היצר, ועוד להיפך - זוהי עבירה! אלא, שהיצר מטעה אותנו עם דברי תורה, מעשים "דומים" מצדיקים וכו'.

והדוגמא החיה לזה, היא המחלוקת. שלצערו הרב יש תלמידי חכמים, שבטוחים שלבנות משהו אחר שלא הולך באותה הדרך שלהם, זו המצווה הכי גדולה.

אם הוא לא באותו הזרם ואותה ההשקפה, אז עכשיו המצווה הגדולה ביותר היא לבנות אותו, לצחוק עליו, על המבטא שלו, על המלבושים שלו.

לא משנה אם אתה מכיר אותו או לא, כל עוד הוא לא כמוני אז לא שזה מותר, אלא זה מצווה גדולה לבנות אותו (צריך לומר לפני כן לשם יחוד וללכת למקוה ואז לבנות).

ולצערו הרב זה קורה הרבה, שמזוכי הרבים ותלמידי חכמים עיקר דברי תורתם הוא להסביר מדוע השני לא טוב, למה אסור לשמוע את השני, ועוד שמסבירים את דבריהם ונותנים מקורות מהראשונים והאחרונים ממש תשובה הלכתית מדוע מותר להיכנס למחלוקת ולבנות את השני ולא חוששים אולי (וזה אולי גדול מאוד) זה בכלל לא מצווה, ואפילו יתכן מאוד שזה גם עבירה!

למה מתו תלמידי רבי עקיבא במגפה?

ובזה צריך להיות מתון מתון, כי על זה נחרב בית מקדשנו - על שנאת חנם. ועל טעות זו עד היום אנו נוהגים מנהגי אבלות בימי העומר, כי מתו תלמידי רבי עקיבא כי לא נהגו כבוד זה בזה (לפי מדרגתם).

ובוודאי אין הכוונה שבחינם לא נהגו כבוד זה בזה, שהרי היו גדולים מאוד בתורה ובמידות, אלא שהיו שונים אחד מהשני, וכל אחד אחז שצריך לעבוד את השם יתברך בדרך אחרת, זה ע"י תורה וזה ע"י תפילה וזה ע"י התחזקות בקדושה, וכן כל אחד לפי נשמתו בחר בדרך אחרת.

ומחמת שכל אחד היה שונה מהשני, אז לא נהגו כבוד הראוי בחבריהם כי אחזו שהדרך שלהם היא האמת לאמתה, ובכל זאת פגע בהם חרון אף השם, אע"פ שהיו גדולים ועצומים, ומסתמא גם כיוונו לשם שמים, אלא שהיה פה הטעיית היצר.

אם הוא לא נראה כמוני אז נקפיד עליו?

וכבר מתאמרא משמיה דהרבי מקוצק, על מאמר חז"ל: 'כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות', ושאל הרבי מקוצק מה באו חז"ל

שניהם זהים, למה אחד להשם יתברך והשני לעזאזל?

בפרשתנו אנו רואים את עבודת יום הכיפורים, שבה הכהן הגדול הצטווה לעשות גורל בין שני שעירים, שניהם דומים במראה בגובה, במשקל, זהים לחלוטין. ולמרות זאת, אחד עולה להשם יתברך, ואילו השני אע"פ שדומה לו לגמרי, הולך לעזאזל.

יש לשאול, מדוע? ועוד, מה זה בא ללמד אותנו?

לשאלה מדוע אחד הולך לה' והשני לעזאזל, התשובה היא כי זהו הגורל, ולגורל אין טעם כביכול, רק כי כך יצא בגורל! (ואעפ"כ יש לזה הסבר בספרים הקדושים, ובמקום אחר נאריך בעניין זה אם ירצה השם).

מה העצה הנכונה?

ובנוגע לשאלה השניה - מה זה בא ללמד אותנו? מבאר רבי נתן בליקוטי הלכות, שגורל השעירים הוא בירור העצה, כלומר שיהיה ברור אצל האדם מה הוא רצון השם יתברך ממנו.

כי פעמים הוא מסופק מה רצון השם יתברך ואינו יודע, האם העצה שעולה בליבו היא עצה נכונה, או שהיא עצת היצר? האם זו מצווה או שזו עבירה...?

קטורת ממיתה או מחיה?

וכן מובא ברמב"ן, ורבינו יונה בעניין פרשתנו, שהקב"ה הסמיך בתורה את מיתת נדב ואביהו לציווי אהרן להיכנס לקדש הקדשים, ולהקטיר קטורת.

והטעם הוא, כי עם ישראל היו מרגלים על הקטורת שהיא ממיתה, והקב"ה הראה להם שלא רק שהיא לא ממיתה, אלא שהיא גם מאריכה את חיי האדם, וממשיכה כפרת עוונות! אלא, שזה צריך להיות בציווי השם יתברך.

כי אהרן ונדב ואביהו עשו את אותו הדבר - הקטירו קטורת בקדש הקדשים. ואהרן המשיך חיים לכלל ישראל, ואילו נדב ואביהו המשיכו מיתה על עצמם. ואע"פ שבמעשה עשו אותו הדבר, למרות זאת התוצאות שונות לגמרי.

תבדוק טוב אם זה מצווה או עבירה

יש פעמים שנדמה לאדם שהעצה שאומר לו ליבו עכשיו היא רצון השם

כמו שאחותך אסורה לך - אמור, ואם לא - אז אל תגיד! והיום יש אנשים שמדברים על אחרים, וכשאתה שואל אותם - מניין לך דבר זה? אז הוא אומר, מה זאת אומרת? הרב פלוני אמר! וכשנשאל, אתה שמעת אותו? לא, מישוהו אמר לי שככה הוא אמר! וככה על משענת קנה רצוצן אנשים סומכים על משהו ששמעו ממישהו, ששמע ממישהו שאולי איזה רב אמר.

וגם אם אמר זה עניינו של הרב, ולא שלנו. ובוודאי לא נקרא לזה שהדבר ברור לנו כמו שאחותו של אדם אסורה לו.

ויש תשובה יותר מצחיקה - שהם שמעו בתקשורת דבר כזה או אחר...! ובאמת לא הייתי כותב דבר כה פשוט, שאין לסמוך על דבריהם כי הם הרי שונאי דת, ולא נאמנים על כלום, אלא שראיתי שאנשים באמת טועים בזה ומחזיקים את דברי ערוצי התשקורת לנאמנים, אז יצאתי מגרדי.

ולכן העצה היעוצה היא להתחנך להשם יתברך שידריך אותנו בדרך הנכונה ולחפש באמת את רצון השם בכל דבר ולא את הרצון שלי.

ובפרט בעניין המחלוקת, שיראה האדם האם אין לו נגיעה אישית בכל זה, כי גדולים כבר טעו בזה לאורך כל הדורות.

ולכן צריך בכל יום תפילה על זה שלא נטעה ונחשוב שאנו מקריבים קטורת להשם ובסוף זה בכלל קטורת אשר לא צווה השם, כי השעירים נראים אותו דבר ובכל זאת - אחד להשם יתברך ואחד... השם יתברך יצילנו משגיאות, והנראה לעניות דעתי כתבתי, ואם טעיתי השם הטוב יכפר בעדי.

לומר לנו? אלא כשם שאין האדם מקפיד על השני כי הוא לא דומה לו במראה החיצוני, כך גם אל תקפיד עליו אם הוא לא דומה לך בדעותיו. (כמובן שיש דעות שחייב להרחיק מהן, והן הדעות נגד תורתנו הקדושה. אך היום כל אחד אומר על השני שהוא נגד התורה, גם על שומרי תורה ומצוות ועל תלמידי חכמים רחמנא לצלן)

תפילה יומית

ולחיבת הקודש נעתיק לשונו הקדוש של רבי נתן זצ"ל בתפילה קמא וכדאי שכל אחד יקרא את התפילה הזאת, בפרט בימים אלו, לפחות פעם ביום: 'ריבונו של עולם, רחם עלי הצילני מריב ומחלוקת, כי אתה יודע שאיני חפץ בשום מחלוקת כלל, כי מי אנכי שיהיה לי מחלוקת על שום אדם בעולם, כי כולם טובים ממני בלי שיעור, אך אתה יודע עוצם המחלוקת שנתרבה בעולם, עד אפילו מי שחפץ בשלום באמת, הם חולקים עליו, כמו שכתוב אני שלום וכי אדבר המה למלחמה.

ועוד בתפילה קלד': מרא דעלמא כולא, רחם עלי, ואל תשחיתני, הצילני מריב ומחלוקת, חוסה על נפשי, **ושמרני שלא אטעה את עצמי לומר שהוא מצווה לדבר על אלו האנשים כי אני חפץ במצות כאלו, לא הן ולא שכר.** חוס וחמול על נפשנו ורוחנו ונשמחנו, והצל אותנו ואת כל ישראל מלשון הרע ומחלוקת, ובפרט בעניין המחלוקת השכיח עכשיו בין גדולי הדור ואנשיהם, שנעשה קטגוריא בין התלמידי חכמים ואנשיהם.

'אמור לחכמה אחותי את'

וכבר אמרו חז"ל על הפסוק: 'אמור לחכמה אחותי את' אם ברור לך הדבר

מאמר ב

למה פרשת קדושים נאמרה בהקהל

בשלמות, אבל כשיזהר לבלי לדבר על שום אחד מישראל, ולבלי למצוא שום חסרון בשום ישראלי, נמצא שאין בתורה שום חסרון ואז בוודאי יאהב את התורה מאוד ואז יתמיד בלימוד התורה מגודל האהבה כנ"ל. ועיין שם המשך לשונו הקדוש.

והכלל היוצא מדברי רבינו הקדוש, שפעמים שאין התורה יפה בעיני האדם, כי מחשב בדעתו מה ללמוד, ומוצא שאין לו חשק לחלקים מסוימים בתורה, כי פעמים הגמרא לא נראית לו יפה, או ההלכה או החומש כי מרגיש חוסר חשק וחיבור למקצוע כזה או אחר בתורה הקדושה.

ויתכן שהסיבה היא, כי אותו אדם רואה בצורה לא יפה ומסתכל על השני בעין ביקורתית ומוצא מומים ביהודים אחרים. וכיון שכל יהודי הוא אות בתורה אז כנגד זה גם התורה נעשית כעורה בעיני השם יצילנו מזה.

והעיקר בימים אלו להשתוקק לקבלת התורה, ומדברי רבינו הקדוש יוצא שעיקר ההתלהבות והגדלת האהבה באה מיופי הכלה, היא התורה הקדושה, וזה נעשה ע"י שנוהרים שלא ללכלך שום יהודי ולא לדבר על שום אחד!

זה הסגולה של רבי חיים

ואפשר להסביר שזה היה הדרך של מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל שכיון שהיה זהיר מאוד בדיבורו ונוהר שלא לומר שום מילה רעה על שום בר ישראל כידוע הנהגתו, זכה שעסק בכל מקצועות התורה באהבה, כי כולם היו יפים בעיניו.

השם יתברך יזכנו לבלי לדבר על שום יהודי, ויתרה מזאת להתמלא באהבה גדולה ולראות בכל יהודי את נקודתו הטובה, וע"י כן נזכה לקבלת התורה בשלימות!

את הלה ואמור!

ידועה קושיית המפרשים, מדוע נאמר הקהל בפרשת קדושים? והרי כל התורה כולה נאמרה לכל ישראל. ורש"י הביא בשם המדרש, שכיון שרוב גופי תורה תלויין בה. כלומר בפרשה הזאת יש את רוב גופי התורה אז ממילא צריך לומר אותה בהקהל.

ואפשר להסביר שהפרשה הזאת היא בחינה של קבלת התורה, כי הרי רוב גופי תורה תלויים בה. נמצא שרוב התורה נמצא בפרשה זו, ואם כן באו חז"ל לומר לנו שכדי לקבל את התורה אז צריך להיות בהקהל, הכוונה מאוחדים.

כי בשביל לקבל את התורה אסור שיהיו בפירוד, וכמו שאמרו חז"ל על הפסוק "ויהיו שם ישראל נגד ההר"

למה נאמר 'ויהיו' בלשון יחיד ולא ויהיו בלשון רבים? אלא שהיו מאוחדים, "כאיש אחד בלב אחד".

כי התנאי לקבלת התורה הוא אהבת ישראל. כי התורה וישראל הם מאוחדים, וכשיהודי פרוד מיהודי אחר, אז הוא מאבד חלק בתורה הקדושה.

סגולה להתמדה

בשיחות הר"ן שיחה צא' מובא: סגולה להתמדה, שיזכה להיות מתמיד בלימודו, הוא להיזהר לבלי לדבר על שום איש איש ישראלי, כמו שהכלה היא יפה אזי האהבה בשלמות, אבל כשיש להכלה איזה חסרון ומום, אזי בוודאי אין האהבה בשלמות. כמו כן התורה נקראת כלה, כמו שכתוב 'תורה צווה לנו משה מורשה' ודרשו חז"ל אל תקרי מורשה אלא מאורסה.

וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, כי שישם ריבוא אותיות התורה הם כנגד שישם ריבוא נשמות ישראל, וכשיש חסרון באחד מישראל נמצא שיש חסרון בתורה... ועל כן בוודאי אי אפשר לאהוב את התורה